

Modelovanie hierarchie v náhodných sieťach

Mgr. Michal Čajági
(KAI FMFI UK)

Obsah

- Motivácia
- Definície
- Dáta zo simulácii
- Dôsledky simulácii
- Záver

Prečo študovať vlastnosti hierarchie ?

- Bezškálové a hierarchické siete sa vyskytujú v prírode aj v ľudských výtvoroch (siete citácií, metabolické siete, sociálne siete...).
- Majú dobré vlastnosti ako : odolnosť voči náhodným poruchám, krátku priemernú cestu
- Štruktúra vzniká implicitne bez toho aby sme ju tam explicitne definovali.

Definície

- rastúca sieť
- klasterizačný koeficient
- distribúcia stupňov uzlov, bezškálovosť
- distribúcia priemerných klasterizačných koeficientov uzla stupňa k , hierarchia
- lokálny rast
- študovaný algoritmus

Rastúca sieť

Rastúca sieť je graf, ktorý sa s časom mení. V každej časovej jednotke do grafu pribudnú nové vrcholy s novými hranami.

t.j. V čase T pribudne do siete vrchol V s M novými hranami.

Vrcholy v grafe budeme označovať uzly.

Klasterizačný koeficient

Je to atribút vrchola, ktorý je definovaný ako podiel skutočných hrán medzi susedmi daného vrchola a všetkých potenciálnych hrán medzi jeho susedmi.

$$C_x = \frac{e_x}{\binom{k_x}{2}}$$

Popisuje nám vnútornú štruktúru grafu.

Distribúcia priemerných klasterizačných koeficientov uzla stupňa k

Je graf kde na osi X sú zoradené všetky výskyty
nejaké stupňa uzla X a na osi Y priemerná
hodnota klasterizačného koeficientu tohto uzla.

Označujeme ju $C(k)$.

Hierarchia

Graf je hierarchický práve vtedy ak sa jeho $C(k)$ dá popísať funkciou :

$$C(k) = k^{-\delta}$$

Kde delta je škálovací exponent ktorého hodnota sa blíži 1.

Identifikátory bezškálových a hierarchických sietí

Sieť považujeme za hierarchickú ak spĺňa potrebné distribúcie priemerných klasterizačných koeficientov uzlov stupňa k .

To vtedy keď sa táto distribučná funkcia dá aproximovať vzťahom

Distribúcia stupňov uzlov

Je graf kde na osi X máme všetky výskyty stupňov uzlov a na osi Y početnosť každého takéhoto uzla.

Túto distribúcie budeme označovať $P(k)$

Bezškálovosť

Graf je bezškálový práve vtedy, keď sa jeho $P(k)$ dá popísať vzťahom :

$$P(k) = k^{-\gamma}$$

Kde gama je škálovací exponent a jeho hodnoty sa pohybujú medzi 2,5 - 3.

Lokálny rast

Siete ktorému skúmame sú založené na princípe lokálneho rastu. Ak príde nový uzol do siete tak sa náhodne pripojí hranou na existujúci a uzol a svojimi hranami sa pripojí na susedov tohto uzla.

V závislosti od celkovej počtu hrán a pomeru toho koľko z nich sa pripojí do susednosti vybraného uzla a koľko náhodne sa menia štrukturálne vlastnosti grafu.

Študovaný model - algoritmus

1. Inicializuje sa malý počiatočný graf
2. Do siete pribudne nový vrchol s M hranami.
3. Prvou hranou sa pripojí na náhodný uzol
4. $M-1-r$ hranami sa pripojí na susedov vybraného uzla
5. r hranami sa pripojí rovnomerne náhodne do grafu
6. Chod' na 2.

Komentár k algoritmu

Jeden v